

Päätös erityisesti suojeltavan lajin, ruskoruosteheinän (*Schoenus ferrugineus*), esiintymispaikan rajojen määrittämisestä

ASIA

Erityisesti suojeltavan lajin, ruskoruosteheinän (*Schoenus ferrugineus*), esiintymispaikan rajojen määrittäminen

KOHDE

Sikuasuo, erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikka

Kunta: Kuusamo

Tunnus: ERA270319

Rekisteriyksiköt:

Tila 305-416-35-4 (Lehtorinne)

Tila 305-416-45-1 (Huhtaniemi)

ALUEKUVAUS

Erityisesti suojeltavan lajin, ruskoruosteheinän (*Schoenus ferrugineus*) esiintymispaikka (liitekartta), sijaitsee Kuusamon kaupungin läntisessä keskiosassa, Rukalta noin 6 km lounaaseen, Sikuasun suoalueella. Ruskoruosteheinän esiintymispaikka on suoalueen keskiosassa olevalla rämeletolla, jota ympäröi kosteampi rimpiletto. Rajaus on lähimmillään noin 70 m etäisyydellä suota ympäröivistä kivennäismaan metsistä. Esiintymispaikan rajauksen pinta-ala on noin 3,9 hehtaaria.

Rajauksen koillisosassa sijaitsee käyttöoikeusyksikkö 000-2016-K29748 / 2 (tieoikeus), jonka rasiteoikeutetut kiinteistöt ovat 305-416-1-8 (Ahoniemi), 305-416-1-13 (Pikkupäiväniemi), 305-416-2-6 (Käkelä), 305-416-3-5 (Hakala), 305-416-35-4 (Lehtorinne), 305-416-35-5 (Päiväniemi), 305-416-35-6 (Kumpula), 305-416-35-7 (Ihtinginranta), 305-416-45-1 (Huhtaniemi) ja 305-416-57-21 (Varpu).

23.4.2025

KUULEMINEN

Maanomistajia ja rasiteoikeuden haltijoita on kuultu asiassa Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa (jäljempänä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus) 4.3.2025 päivätyllä kirjeellä. Maanomistajille ja rasiteoikeuden haltijoille varattiin mahdollisuus osallistua yhteiselle maastokäynnille.

Asiassa ei annettu kannanottoja eikä lausuntoja.

POHJOIS-POHJANMAAN ELY-KESKUKSEN PÄÄTÖS

Luonnonsuojelulain 77 § 1 momentin ja luonnonsuojeluasetuksen 8 §:n tarkoittaman erityisesti suojeltavan lajin, ruskoruosteheinän, säilymiselle tärkeän esiintymispaikan rajat määritellään päätöksen liitekarttaan merkityllä tavalla.

ESIINTYMISPAIKAN HÄVITTÄMIS- JA HEIKENTÄMISKIELTO

Luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin nojalla liitekartan mukaisen ruskoruosteheinän esiintymispaikkaa ei saa hävittää eikä heikentää.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus katsoo, että muun muassa seuraavat toimet voivat hävittää esiintymispaikan tai heikentää sitä:

- rakennusten, rakennelmien tai teiden ja polkujen rakentaminen
- maa- ja kallioperän vahingoittaminen
- maa-ainesten tai kaivoskivennäisten ottaminen
- alueen peittäminen maa-aineksilla tai raivausjätteillä
- rahkasammaleen, turpeen tai muun maa-aineksen otto
- pelloksi raivaaminen
- ojitukset ja muu lajin kannalta haitallinen alueen vesitalouden muuttaminen
- moottoriajoneuvoilla ajaminen
- alueen luontaisen kasvillisuuden ja puuston hävittäminen tai vahingoittaminen lukuun ottamatta hyväksytyjä hoitotoimia.

Erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikkaa voidaan luonnonsuojelulain 80 § 2 momentin mukaan hoitaa maanomistajan suostumuksella ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hyväksymällä tavalla.

PERUSTELUT

Luonnonsuojelulain 77 § 1 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää erityisesti suojeltavaksi lajiksi sellainen

23.4.2025

uhanalainen eliölaji, jonka riski hävitä luonnosta on vähintään hyvin korkea.

Luonnonsuojeluasetuksen 8 §:n mukaan luonnon-suojelulain 77 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityisesti suojeltavat lajit on merkitty * -merkinällä luonnonsuojeluasetuksen liitteessä 6.

Luonnonsuojelulain 77 §:n 2 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi päättää suojella erityisesti suojeltavan lajin säilymiselle tärkeän esiintymispaikan. Suojelupäätöksessä on määriteltävä esiintymispaikan rajat.

Ruskoruosteheinä on luonnonsuojelulain 77 §:ssä ja luonnonsuojeluasetuksen 8 §:ssä ja sen liitteessä 6 säädetty erityisesti suojeltava laji. Alueelta vuonna 2022 tehdyt havainnot osoittavat, että ruskoruosteheinä esiintyy päätöksen liitekarttaan merkityllä paikalla. Ruskoruosteheinä on erittäin uhanalainen (EN) laji. Lajilla on koko Suomessa noin 90 tiedossa olevaa havaintopaikkaa. Pohjois-Pohjanmaalla tiedossa on noin 80 havaintopaikkaa, joista kaikki ovat Kuusamossa. Tämä rajausta kattaa yhden niistä. Rajausta sisältää lajille soveltuvaa habitaattia, kalkkivaikutteista suoaluetta. Rajaukseen sisältyy noin 20-50 m leveä suojavaoikeus, joka rajaa lajille soveltuvan alueen ja turvaa esiintymispaikan vesitalouden ja pienilmaston säilymistä pitkällä aikavälillä. Kuusamon Sikusasun esiintymä on lajin säilymiselle tärkeä ottaen huomioon lajin harvinaisuus ja uhanalaisuus.

Rajausalueella on myös silmälläpidettäväksi (NT) luokitellun kasvilaji suopunakämmekän (*Dactylorhiza incarnata subsp. incarnata*) ja alueellisesti uhanalaiseksi (RT) luokitellun kasvilaji rantahernesaran (*Carex viridula var. viridula*) esiintymät. Lajit on havaittu paikalla viimeksi vuonna 2022.

Ruka-Kuusamo matkailualueen osayleiskaavassa (2018) rajauksen alue on osoitettu varauksella *luo-1*: ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Erityisen arvokas luontokohde, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Alue sisältää metsälain 10 §:n määritelmän mukaisia arvokkaita elinympäristöjä ja/tai vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisia arvokkaita pienvesiä ja/tai uhanalaisen ja direktiivilajiston esiintymiä.”

Erityisesti suojeltavan lajin esiintymispaikan rajaaminen on päätös, joka on pantava täytäntöön heti eikä sen täytäntöönpanoa voida yleisen edun vuoksi lykätä.

KIELLON VOIMAANTULO JA PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Luonnonsuojelulain (9/2023) 77 § 2 momentin mukaan hävittämis- ja heikentämiskielto tulee voimaan, kun Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on päätöksellään määritellyt erityisesti suojeltavan lajin

23.4.2025

säilymiselle tärkeän esiintymispaikan rajat ja antanut päätöksen tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille. Päätös on voimassa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

PÄÄTÖKSEN JULKINEN KUULUTTAMINEN JA PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Luonnonsuojelulain 121 §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on annettava 77 §:ssä tarkoitettu päätös tiedoksi hallintolain 62 a §:ssä tarkoitetulla julkisella kuulutuksella, ja tieto kuulutuksesta on julkaistava asianomaisessa kunnassa kuntalain 108 §:ssä säädetyn mukaisesti.

Luonnonsuojelulain 121 §:n 3 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on julkaistava luonnonsuojelulain nojalla tekemänsä päätökset internetsivuillaan. Internetissä julkaistava päätös saa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 16 §:n 3 momentin estämättä sisältää sijaintitietoja.

PÄÄTÖKSEN TALLENTAMINEN KIINTEISTÖTIETOJÄRJESTELMÄÄN JA LUONNONSUOJELUN TIETOJÄRJESTELMÄÄN

Luonnonsuojelulain 121 §:n 1 momentin mukaan päätös on tallennettava kiinteistötietojärjestelmään. Luonnonsuojelulain 118 § 2 momentin mukaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen on tallennettava luonnonsuojelun tietojärjestelmään tämän lain nojalla tekemänsä päätökset sekä tiedot niihin liittyvistä hallinto-oikeuksien ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksistä.

POIKKEUSLUPA

Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 77 §:ssä säädetystä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

VALTION KORVAUSVELVOLLISUUS

Jos päätöksestä aiheutuu kiinteistön omistajalle tai erityisen oikeuden haltijalle merkityksellistä haittaa, hänellä on luonnonsuojelulain 111 §:n ja 113 §:n mukaan oikeus saada valtiolta siitä täysi korvaus. Korvausvelvollisuus ei synny ennen kuin on 83 §:n nojalla haettu lupaa poiketa kiellosta ja hakemus on hylätty. Jos on ilmeistä, ettei luvan

23.4.2025

myöntämiselle ole edellytyksiä, toimitus korvauksen määrittämiseksi voidaan panna vireille ennen luvan hakemista. Jos korvauksesta tai suojelun muusta vaihtoehtoisesta toteuttamistavasta ei ole voitu sopia, luonnonsuojelulain 113 §:n mukaan toimitusta korvausten määrittämiseksi voidaan hakea Maanmittauslaitokselta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 77 § 1-2 momentti, 116 § ja 121 §
Valtioneuvoston asetus luonnonsuojelusta (1066/2023) 8 § ja liite 6
Hallintolaki (434/2003) 34 § ja 62 a §
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 § 3 momentti
3 kohta

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen.

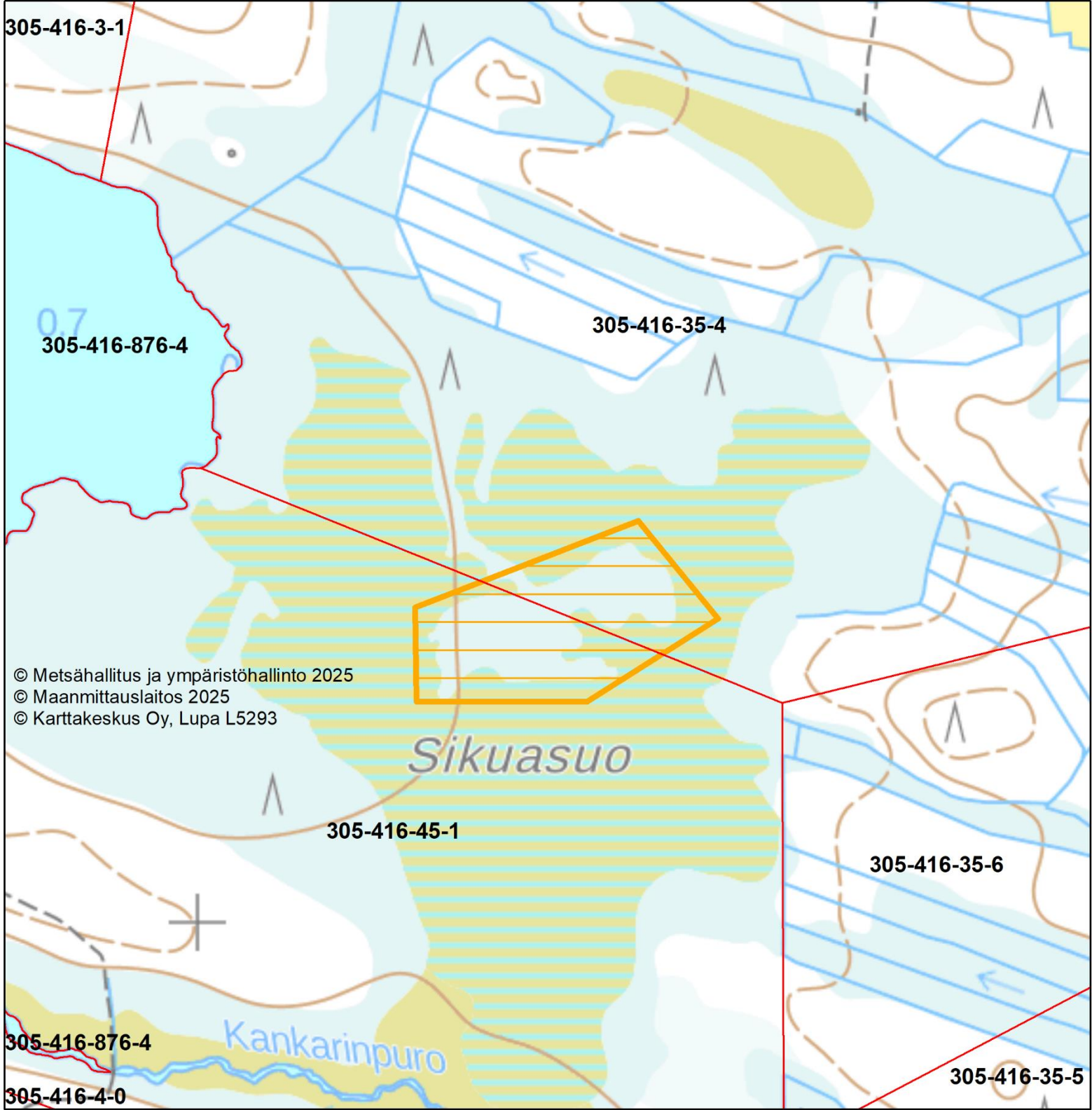
Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

LISÄTIEDOT JA YHTEYDENOTOT

Lisätietoja asiassa antavat luonnonsuojelun suunnittelija Henri Karjalainen (henri.karjalainen@ely-keskus.fi) ja yksikön päällikkö Eero Melantie (eero.melantie@ely-keskus.fi).

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt Suunnittelija Henri Karjalainen ja ratkaissut Yksikön päällikkö Eero Melantie.

Liitteet	Rajauskartta maastokartta- ja ilmakuvapohjalla Valitusosoitus Asiakirjan hyväksymistä koskeva merkintä
TIEDOKSIANTO	Maanomistajat ja rasiteoikeuden haltijat, saantitodistuksin Kuusamon kaupunki, sähköpostitse Suomen luonnonsuojeluliitto/Pohjois-Pohjanmaan piiri, sähköpostitse
Tiedoksi	Maanmittauslaitos, sähköpostitse Suomen Metsäkeskus, sähköpostitse Ympäristöministeriö, sähköpostitse

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat

Kiinteistörajat

Ruskoruosteheinän esiintymän raja (3,9 ha)

200

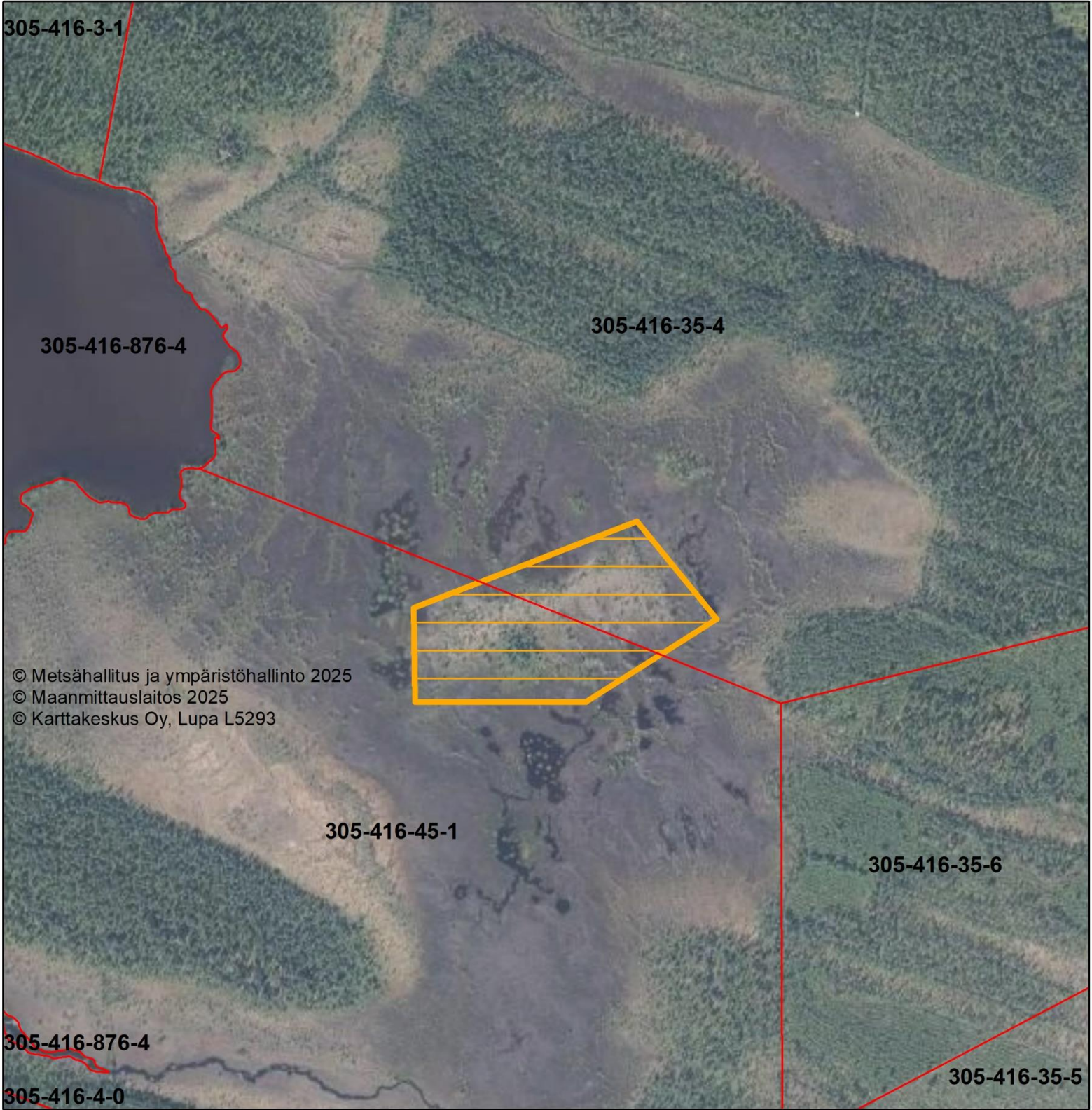
100

0

200 Meters

Koordinaattijärjestelmä: EUREF TM 35FIN

This inset map provides a regional context, showing the study area (marked with a red square) in the Ruka region. It includes labels for 'Ruka', 'Rukatunturi', 'Rukajä', 'araperä', 'Haataja', 'Säyn', and 'KUUSAMO'. A red line indicates a major road, and a yellow circle with an airplane icon marks the location of Kuusamo Airport.

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY ympäristö ja luonnonvarat

- Kiinteistörajat
- Ruskoruosteheinän esiintymän raja (3,9 ha)

Koordinaattijärjestelmä: EUREF TM 35FIN

Lähde: Maanmittauslaitos

Tämä asiakirja POPELY/532/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/532/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Karjalainen Henri 23.04.2025 11:59

Ratkaisija Melantie Eero 23.04.2025 12:16